

Брюксел, 30.5.2018 г.
COM(2018) 366 final

2018/0190 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на програма „Творческа Европа“ (2021—2027 г.) и за отмяна на
Регламент (ЕС) № 1295/2013**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2018) 274 final} - {SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели

Богатото културно наследство на Европа и нейните динамични сектори на културата и творчеството са част от европейската идентичност. Културата и културните изяви присъстват осезаемо в ежедневието на гражданите на Съюза и могат да допринасят за благосъстоянието, активното гражданство, общите ценности, социалното приобщаване и воденето на межкултурни диалози, както и за свободата, плурализма и разнообразието на медийната среда. Секторите на културата и творчеството допринасят пълноценно за икономическото развитие на Съюза, като създават работни места и растеж, поради което са от съществено значение за бъдещето на Европа.

Освен това тези сектори са в състояние да оформят нашите възжелания и връзките ни с другите и със света, както и местата и пейзажите, в които живеем, а също и начина ни на живот. Те насърчават европейските високи постижения на световната сцена, засилвайки позицията на Съюза в световен мащаб.

Европейската подкрепа за културния и аудио-визуалния сектор се предоставя чрез различни програми за финансиране в продължение вече на много години. Програма „Творческа Европа“ за периода 2014—2020 г. представлява единствена по рода си платформа за координирана и конструктивна подкрепа за тези сектори по целия континент. Настоящото предложение се основава на натрупания опит и има за цел да запази и подсили добре работещите елементи, включително чрез по-голям бюджет, който отразява ангажимента на Европейския съюз към тези сектори и признаването на тяхната първостепенна роля в нашия Съюз. Чрез многобройните дейности и проекти, които ще финансира, предложението ще бъде ключов фактор за засилване на ролята на европейските сектори на културата и творчеството и за разгръщане на пълния им потенциал в икономически, социален и международен план.

Член 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че „Съюзът има за цел да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи“, като наред с другото „той зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство.“ В същия дух в своя документ за размисъл относно бъдещето на финансите на ЕС Комисията посочва, че „бюджетът на ЕС подкрепя тази цел съвместно с националните бюджети и в допълнение към другите усилия на европейско и национално равнище.“

За насърчаването на конкурентоспособността и културното и езиковото многообразие на аудио-визуалната индустрия ЕС използва няколко инструмента, съчетаващи законодателство, подкрепа чрез политики и финансиране. В Стратегията за цифров единен пазар за Европа се призовава за модернизиране на правната уредба, което на свой ред изисква адаптиране на финансовата подкрепа от ЕС за аудио-визуалната индустрия, за да бъдат отразени новите тенденции на пазара, променящите се потребителски модели и все по-голямото сближаване между линейните и нелинейните медийни услуги.

Въпреки това секторите на културата и творчеството са изправени пред редица предизвикателства.

На първо място, секторите на културата и творчеството в Европа се сблъскват с все по-голяма конкуренция от страна на нови и силни световни играчи като интернет търсачки и уеб базирани социални платформи. Това прави необходимо разработването на нови бизнес модели и

реализирането на потенциала за растеж чрез използването на цифровите технологии, за да могат да бъдат конкурентоспособни на световния пазар.

Второ, цифровата трансформация води до промяна в парадигмата, оказва огромно въздействие върху начина, по който културните продукти се създават, управляват, разпространяват, предоставят за достъп, потребяват и се реализират икономически, което променя стойностната перспектива, която преобладаваше в аналоговата епоха. Цифровизацията улесни разпространяването на културното и творческото съдържание и услуги, но тя също така засили трансграничната конкуренция между видовете съдържание в световен мащаб.

Трето, пазарът на културните и творческите произведения е силно фрагментиран, което се дължи до голяма степен на културното и езиковото многообразие в Европа, което от своя страна води до разпокъсаност на секторите на културата и творческите сектори по езиков и национален признак, както и до липсата на критична маса. Това многообразие е част от културното богатство на Европа.

Същевременно транснационалното разпространение на произведения остава ограничено. Поради това е важно да се стимулират транснационалното разпространение на произведения и съвместните продукции отвъд националните граници и да се разработят по-ефективни решения за достигане до публика отвъд граница.

Четвърто, пазарната концентрация буди все по-голяма тревога. В някои сфери на културата и творчеството се очертава тенденцията ограничен брой крупни играчи да осъществяват голяма част от световните продажби.

Пето, европейският аудио-визуален сектор е международно признат, но не е достатъчно конкурентоспособен в рамките на цифровия единен пазар. 80 % от европейските филми са национални продукции, но съвместните продукции жънат по-големи успехи от националните филми. В някои страни е необходимо професионалистите в аудио-визуалната сфера да подсилват капацитета си за работа.

Накрая, дезинформацията става все по-често явление. Секторите за аудио-визуално съдържание, и по-специално секторът на новинарските медии са в центъра на борбата за поддържане на култура на здравословни демократични дебати. Творческата свобода и разнообразието и свободата на медиите са жизненоважни за представянето на различаващи се мнения и гледни точки. Те допринасят за плуралистичните общества, в които гражданите могат да правят информиран избор, включително в контекста на политическите избори.

Тези предизвикателства от транснационално естество изискват целенасочен европейски подход за оптимизиране на потенциала на тези сектори да допринасят за създаването на работни места, растеж и социално приобщаване, включително за най-необлагодетелстваните и трудни за достигане групи. Те са общи за всички държави — членки на ЕС, и имат трансгранични измерения. В действителност, въпреки че действията на национално равнище са важни, отделните държави членки сами по себе си не разполагат с достатъчно средства, за да се справят с тези предизвикателства.

Целта на настоящата инициатива е да се надгражда върху постиженията на програма „Творческа Европа“ и да се увеличат усилията с оглед на постигането на целите, поставени във връзка с последните политически развития. Новата програма „Творческа Европа“ има за цел да предложи възможности за работещите в секторите да разработват новаторски в технологично и художествено отношение европейски трансгранични инициативи, чиято цел са обменът, съвместното творчество, съвместните продукции и разпространението на европейски произведения, както и да направят тези произведения достъпни за широка и разнообразна публика. С програмата ще се активизира изпробването на нови стопански модели, позволяващи

на творците да се възползват по най-добрия начин от цифровите технологии за творене и привличане на публика.

Предвид на все по-голямата конкуренция на международните пазари, новата програма ще подпомага трансгранични партньорства и мрежи, както и нови модели на сътрудничество, за да се насърчи разрастването на европейските сектори на културата и творчеството. Това ще укрепи позициите на европейските участници на европейските и световните пазари, например чрез подпомагане на тяхното присъствие, маркетинг и популяризиране на международната сцена. Програмата ще инвестира в развитието на творческите способности на хората на изкуството и на професионалистите в сектора, тъй като ще им позволи да си сътрудничат през границите. Тя ще подкрепя инициативи, които дават възможност на повече хора да участват в културата, като по този начин ще допринесе за това европейското общество да стане по-приобщаващо в социално отношение.

Изменената директива за аудио-визуалните медийни услуги ще предостави допълнителни възможности за популяризиране на европейските творби, но са необходими съпътстващи мерки за подкрепа, за да станат европейските ненационални творби по-широко достъпни в Европа и извън нея. Новата програма ще се занимае с предизвикателствата, пред които е изправен аудио-визуалният сектор, включително цифровата трансформация, чрез насърчаване на сътрудничеството по цялата верига на добавената стойност — от ранните етапи на продукцията до разпространението и представянето пред публика. По-конкретно тя ще подкрепя проекти с голям потенциал за разпространение и глобален пазарен подход и с достъп до съдържание чрез всички платформи.

Новата програма ще подпомага и действия, насочени към укрепването на европейския сектор на новинарските медии, журналистическата свобода, многообразието и плурализма на журналистическото съдържание, както и критичния подход към медийното съдържание чрез медийна грамотност.

Настоящото предложение предвижда датата му на прилагане да бъде 1 януари 2021 г. и е представено за Съюз от 27 държави членки в съответствие с уведомлението от страна на Обединеното кралство за намерението му да се оттегли от Европейския съюз и от Евратом на основание член 50 от Договора за Европейския съюз, получено от Европейския съвет на 29 март 2017 г.

Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящата инициатива допринася към изразената през март 2017 г. в Рим амбиция на 27-те държави членки и на институциите на ЕС за Съюз, „в който гражданите да имат нови възможности за културно и социално развитие и икономически растеж. [...] Съюз, който съхранява нашето културно наследство и насърчава културното многообразие“¹. Тази амбиция бе потвърдена на срещата на високо равнище в Гьотеборг през ноември 2017 г. и на Европейския съвет през декември 2017 г., на който бе подчертано, че определената за Европейска година на културното наследство 2018 г.² е изключителна възможност за повишаване на осведомеността относно социалното и икономическото значение на културното и историческото наследство.

¹ [Римска декларация, март 2017 г.](#)

² Европейска година на културното наследство 2018 г.: https://europa.eu/cultural-heritage/european-year-cultural-heritage_bg

Това е в съответствие със Съобщението относно укрепването на европейската идентичност чрез образование и култура³, в което Комисията посочва, че е „в интерес на всички държави членки е да се използва напълно потенциалът на образованието и културата като движеща сила за създаването на работни места, социална справедливост и активно гражданско участие, както и като начин да изживеем европейската си идентичност в цялото ѝ многообразие“.

Инициативата е в съответствие със Съобщението на Комисията от 2018 г. относно новата европейска програма за култура⁴, Съвместното съобщение на ЕСВД и Комисията „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“⁵ и Съобщението на Комисията от 2014 г. за интегриран подход към културното наследство на Европа⁶, в които се призовава за по-силна роля на културата в бъдещото социално, икономическо и международно развитие на Съюза.

Инициативата е в съответствие със Съобщението на Комисията от 2018 г. относно европейския подход за борба с дезинформацията, разпространявана онлайн⁷, и по-специално с неговата обща цел да се насърчава „информационното многообразие, за да могат гражданите да вземат информирани решения, основаващи се на критично мислене, като се осигури подкрепа за висококачествените журналистически материали и медийната грамотност и като се възстанови равновесието в отношенията между авторите и разпространителите на информация.“

Накрая, в инициатива се взема предвид и обновената стратегия за промишлената политика на ЕС, приета през септември 2017 г.⁸, в която се подчертава нуждата от модернизирани на европейската промишленост за ерата на цифровите технологии чрез подкрепа за иновациите и творчеството, подпомагане на развитието на умения и осигуряване на благоприятна среда за предприемачеството и за разрастването на динамични малки и средни предприятия.

По-конкретно що се отнася до аудио-визуалния сектор, направление „МЕДИА“ ще придружава политиките на ЕС за цифровия единен пазар. Те включват по-специално предложенията за модернизирани на уредбата в областта на авторското право, както и преразгледаната директива за аудио-визуалните медийни услуги. С нея ще се увеличи капацитетът на европейските участници в аудио-визуалния сектор да финансират, реализират и разпространяват произведения, които да са достатъчно видими в различни медии (като например телевизията, киното или видеото по заявка) и да са привлекателни за публиката във все по-отворения и конкурентен пазар в Европа и извън нея. Подкрепата трябва да се увеличи, за да се отразят последните развития на пазара, включително по-силната позиция на глобалните платформи за разпространение в сравнение с националните радио- и телевизионни оператори, традиционно инвестиращи в производството на европейски произведения.

В предложението на Комисията за многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. се залага по-амбициозна цел за включване на мерките срещу изменението на климата във всички програми на ЕС, като общата цел е 25 % от разходите на ЕС да допринасят за постигане на целите, свързани с изменението на климата. Приносът на настоящата програма за постигането на тази обща цел ще бъде следен чрез системата на ЕС за маркиране на действията, свързани с климата, на съответното равнище на дезагрегация на данните, включително използването на по-

³ [COM\(2017\) 673 final](#)

⁴ [COM\(2018\) 267 final.](#)

⁵ [JOIN/2016/029](#)

⁶ [COM/2014/0477 final](#)

⁷ [COM\(2018\) 236 final.](#)

⁸ [COM\(2017\) 479 final.](#)

точни методологии, когато такива са на разположение. Комисията ще продължи да представя информацията за всяка година по отношение на бюджетните кредити за поети задължения в контекста на годишния проектобюджет.

За да се подкрепи цялостното използване на потенциала на програмата да допринесе за целите, свързани с изменението на климата, Комисията ще се стреми да идентифицира съответните действия по време на подготовката, изпълнението, прегледа и оценяването на програмата.

Програмата ще насърчава равенството между половете и ще допринесе за постигането на по-балансирано участие на жените и мъжете в културните и творческите индустрии.

Съгласуваност с други политики и програми на Съюза

Програмата ще бъде в съответствие с други инструменти на Съюза и ще ги допълва, като това са по-специално програма „Еразъм+“, фондовете, уредени с Регламент (...) [Регламента за общоприложимите разпоредби], в това число Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие, програма „Хоризонт Европа“, както и инструментите за външно финансиране. Въз основа на разпоредбата от Договора относно включването и новия политически подход, основан на взаимодействието между секторите на културата, както е посочено в новата европейска програма за култура, програмата има за цел засилването на синергиите с изброените по-долу области на политиката.

(1) Синергии с политиките в сферата на образованието и младежта

Бъдещата програма „Еразъм“ ще бъде важно допълнение към програма „Творческа Европа“. Сътрудничеството между институциите и организациите, работещи в сферата на образованието, обучението и младежта, подкрепяно по линия на „Еразъм+“, ще помогне на хората да се сдобият със знанията, уменията и компетентностите, които са необходими за справянето със социалните и икономическите предизвикателства, както и да реализират своя потенциал за иновации, творчество и предприемачество, по-специално в цифровата икономика. Дейностите, свързани с укрепването на всички творчески аспекти в образованието и с подобряването на индивидуалните ключови компетенции, ще представляват основната връзка между двете програми. Освен това в рамките на Европейския корпус за солидарност ще има повече възможности за привличане на млади хора, посветили се на възстановяването или опазването на обекти на културното наследство.

(2) Синергии с програма „Права и ценности“

Съществуват силни връзки — по-специално в областта на плурализма на медиите, европейската идентичност, ценности и културно наследство — между програма „Творческа Европа“ и програма „Права и ценности“, която ще осигури на гражданите по-голямо поле за действие чрез насърчаването и защитата на правата, ценностите и равенство и чрез създаване на възможности за ангажираност, участие и съхраняване на паметта за миналото.

(3) Синергии със социалните и трудовите политики

Бъдещият „Европейски социален фонд+“ ще бъде основен градивен елемент на клъстер „Инвестиране в хората, социалното сближаване и ценностите“. Той ще предоставя подкрепа на гражданите чрез инвестиране в човешкия капитал, подпомагане на заетостта (на младежите), социалните иновации, придобиването на основни цифрови умения и интегрирането на мигранти, а също и чрез подпомагане на най-нуждаещите се (социално приобщаване). Ето защо той е тясно свързан с целите на програма „Творческа Европа“. Културното и езиковото многообразие, което програма „Творческа Европа“ има за цел да укрепи, например чрез подобряване на трансграничното разпространение на европейски културни и аудио-визуални произведения, е важен аспект на приобщаващите общества, тъй като то допринесе за

междукултурния диалог. Освен това чрез засилване на конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството програмата благоприятства създаването на работни места в тези сектори.

(4) **Синергии с регионалните политики и политиките за градската среда и селските райони**

Регионалните политики и политиките за градската среда и развитието на селските райони, провеждани от ЕС, способстват за възстановяването на културното наследство и подкрепят културните и творческите индустрии. Ще има потенциални синергии за увеличаване на взаимното допълване между тези инструменти и програма „Творческа Европа“, което може да подкрепи взаимното обучение относно съдържателните дългосрочни инвестиционни културни планове за творческите индустрии, туризма, социалното приобщаване, културното наследство, възстановяването съгласно стандартите за качество за реставриране на културното наследство, с което да се увеличи техният принос за постигането на целите на регионалното и градското развитие и финансовата самостоятелност на културните проекти.

(5) **Синергии с единния пазар**

Програма „Творческа Европа“ ще допълва дейностите, финансирани по линия на бъдещата програма за единния пазар, когато са засегнати аспектите на предоставянето на по-голямо поле за действие на хората и стимулирането на творческите таланти в съответните сектори. Синергии може да има също така с туризма, който има културно измерение и може да се разглежда като начин за подобряване на взаимното разбирателство между хората. Интервенциите по линия на програма „Творческа Европа“ ще се съсредоточат по целесъобразност върху творческите и културните елементи на някои творчески индустрии (като дизайна и модата), като се концентрират върху популяризирането или развитието на умения, трансграничното сътрудничество и мобилността. Взаимното допълване ще бъде гарантирано и с действията за подкрепа на туристическия сектор.

(6) **Синергии с програма „Цифрова Европа“**

В рамките на програма „Цифрова Европа“ с два водещи проекта ще се гарантира продължаването на дейностите по разгръщане, свързани със стратегията за цифровите технологии в културата #Digital4Culture. Водещият проект относно цифровата трансформация на сектора на културното наследство ще продължи да оказва подкрепа на европейските инициативи, започнати през обявената за Европейска година на културното наследство 2018 г. Частта от програмата, акцентираща върху цифровите умения, има синергии с въпросите на медийната грамотност и филмовото образование.

(7) **Синергии с програма „Научни изследвания и иновации“**

Обединяването на ресурси с цел да се използват най-новите технологии и да се стимулират нови научни подходи може значително да подобри разбирането, съхранението и разпространението на информация за културното наследство и секторите на културата и творчеството като цяло. Възможните синергии ще трябва да бъдат подсилени, за да се увеличи взаимното допълване между тези инструменти и програма „Творческа Европа“, така че секторите на културата и творчеството да се възползват изцяло от напредъка на европейските научни изследвания.

В програма „Хоризонт Европа“ клъстерът „Приобщаващи, устойчиви и сигурни общества“ включва подкрепа за научноизследователската и иновационната дейност, целяща разработването на информационни и комуникационни технологии за цифровизацията и съхранението на материалното и нематериалното културно наследство.

Клъстерът „Цифрова индустрия“ предвижда в рамките на интервенциите в областта на интернет от следващо поколение научноизследователски дейности, които са тясно свързани с културните и творческите индустрии, например разширена реалност/виртуална реалност, илюзорни среди, интерфейси човек-компютър, нови (социални) медии. Предвидено е да продължат усилията за постигане на взаимодействия между творческите сектори, и по-специално в областта на изкуствата, както и иновациите в индустрията и обществото чрез програма S + T + ARTS (наука + технологии + изкуства).

(8) Синергии с политиките за **външната дейност**

Програма „Творческа Европа“ и дейностите за международно сътрудничество, финансирани чрез програмите на Съюза за външна дейност, ще се допълват взаимно.

По направление „КУЛТУРА“ намерението е да се изпробват схеми за наблюдение на работата и други инициативи за обмен с трети държави за инициативата „Европейски столици на културата“ или да се отворят схемите за мрежите и платформите или участието в конкурса за наградите на ЕС з за постижения в сферата на културата в ограничена степен за държави извън ЕС, за да се създадат стимули за включването на партньори от трети държави в проекти, ръководени от организации от ЕС, и да се подкрепят усилията за популяризиране на стратегически важните пазари и фестивали извън държавите — членки на ЕС, за което понастоящем не съществува специален бюджет.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правно основание

Инициативата се основава на членове 167 и 173 от ДФЕС. В член 167 от ДФЕС се определят правомощията на Съюза в сферата на културата и се отправя призив за действие на Европейския съюз, който следва да допринесе за разцвета на културите на държавите членки, зачитайки тяхното национално и регионално многообразие, като същевременно извежда на преден план общото културно наследство, и ако е необходимо, подкрепя и допълва действията на държавите членки в областите, изброени в посочената разпоредба. В член 173 от ДФЕС се посочва, че Съюзът и държавите членки гарантират съществуването на условията, необходими за конкурентоспособността на промишлеността в Съюза, включително чрез действия за поощряване на благоприятна среда за инициативността и за развитието на предприятията.

Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Основната добавена стойност от ЕС идва от силното транснационално измерение на програмата, както вече беше доказано с програма „Творческа Европа“ за периода 2014—2020 г. При междинната оценка беше установено, че целите и приоритетите на програмата са като цяло съгласувани и допълващи се с тези на националните политики и програми, с което се спазва принципът на субсидиарност.

По-специално, многостранният транснационален характер на програма „Творческа Европа“ предоставя по-обширни възможности, каквито рядко присъстват при националното финансиране, което има тенденция да се съсредоточава в по-голяма степен върху дейностите на национално равнище и — в по-малка степен — върху двустранното транснационално сътрудничество. Този многостранен транснационален акцент се цени високо от заинтересованите страни и бенефициерите като единствен по рода си елемент на програма „Творческа Европа“. Само няколко други действащи международни фондове подкрепят транснационалното сътрудничество в секторите на културата и творчеството и то в значително по-малки мащаби.

Елементите на програмата с добавена стойност от ЕС са:

- трансграничното разпространение на културни и творчески произведения, по-специално аудио-визуални произведения, достигащи до по-широка и по-разнообразна публика в Съюза и извън него, което отразява разнообразието в Европа;
- икономии от мащаба и натрупването на критична маса, улеснявани от подкрепата от ЕС, които създават ефект на ливъридж за привличането на допълнителни средства; ефектът върху репутацията на бенефициерите на програмата, увеличаващ потенциалния интерес от страна на партньори и финансови посредници и тяхното доверие във финансираните проекти, което улеснява достъпа до допълнително финансиране; създаването на трансгранични партньорства и мрежи, които представляват основните и най-дълготрайни структурни елементи на програма „Творческа Европа“ и са в подкрепа на цялостния капацитет на деятелите;
- транснационалните мрежи увеличават капацитета на културните дейатели и творците като цяло и особено на работещите в нишови области и в тези държави членки, където този капацитет е по-слабо развит;
- ориентираната към постигане на резултати трансгранична мобилност на културните дейатели и творците води до развитие на умения и повишаване на капацитета на секторите;
- намаляването на риска за културните и творческите организации, което им позволява да участват в проекти с европейско измерение и по този начин допринася за общата им икономическа мощ;
- програмата има силен обществен акцент; като подкрепя културното и езиковото многообразие, художествената и творческата свобода, както и развитието на свободата, плурализма и разнообразието на медийната среда, тя допринася за европейското социално благосъстояние и за споделената европейска идентичност;
- докато схемите за подпомагане на филмовата индустрия на национално равнище се съсредоточават основно върху продукцията на произведения, подкрепата на ЕС се насочва предимно върху действия нагоре по веригата (обучение, развитие) и надолу по веригата (разпространение, реклама, представяне пред публика) с цел да се гарантира, че европейските произведения се разпространяват по-добре през граница. По този начин програмата поощрява свободното движение на аудио-визуални медийни услуги, за което способства и Директивата за аудио-визуални медийни услуги.

Пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не излиза извън минимума, необходим за постигането на заявената цел на европейско равнище, и на необходимото за тази цел.

Избор на инструмент

Новата програма „Творческа Европа“ за периода 2021—2027 г. се основава на действащата програма „Творческа Европа“ (2014—2020 г.), която обединява две независими подпрограми („МЕДИА „и „Култура“) в единна рамка. С това се отчитат специфичните характеристики на различните сектори, техните различни целеви групи и конкретните им потребности. Това засяга по-специално до възможностите за общо междусекторно направление, което ще се съсредоточи върху иновациите и експерименталната дейност.

Запазването на добре установения отличителен знак на програмата „Творческа Европа“, включително знака на подпрограмата „МЕДИА“, ще спомогне за осигуряването на трайността на ангажимента и на видимостта на подкрепата на ЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Междинната оценка на програмата „Творческа Европа“ и последващата оценка на трите предшествващи я програми — „Култура“, „МЕДИА 2007“ и MEDIA Mundus — бяха поръчани от Европейската комисия през 2016 г. и предоставени в периода от май 2016 г. до август 2017 г. Оценките на програмата „Творческа Европа“ и предшествващите я програми имаха следните цели:

- да се оценят значението, съгласуваността, ефективността, ефикасността, устойчивостта и европейската добавена стойност (наричани по-долу „критериите за оценка“) на програмата „Творческа Европа“ и предшествващите я програми;
- да се оцени приносът на програмата „Творческа Европа“ за интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж, за новите приоритети на Комисията и секторните стратегии;
- да се оценят дългосрочните резултати и въздействието на предшествващите я програми.

Оценката установи, че програмата „Творческа Европа“ отговаря както на вече съществуващите, така и на нововъзникващите потребности на секторите на културата и творчеството. С подходяща подкрепа по линия на програмата бенефициерите от секторите на културата и творчеството в цяла Европа могат да предприемат действия в отговор на цифровата трансформация, за да показват своите творби на международната сцена в духа на културното многообразие, по-специално чрез иновации и разработване на нови бизнес модели за повишаване на своята конкурентоспособност.

Освен това програмата „Творческа Европа“ е до голяма степен съгласувана с другите приоритети на ЕС и с другите механизми на ЕС за финансиране и подпомагане от значение за секторите на културата и творчеството, включително както със специфичните за сектора възможности, така и с общото финансиране и стопанската и икономическа подкрепа за МСП.

Установено беше също така, че програмата „Творческа Европа“ постига резултати по стратегическите приоритети на ЕС: програмата допринася съществено за постигането на целта за равнището на заетост, заложен в стратегията „Европа 2020“, и за приоритетите на сега действащата Комисия — стимулиране на инвестиции с оглед създаването на работни места и по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар със засилена промишлена база, както и за секторните стратегии на равнище ЕС, като например целите на цифровия единен пазар.

В оценката се стига до заключението, че като се имат предвид мащабът и обхватът на секторите на културата и творчеството на европейско равнище и географските райони, обхванати от оценяваните програми, размерът на бюджетите за програмата „Творческа Европа“ и предшествващите я програми не е бил достатъчен, за да се постигне голям ефект в европейски мащаб и/или на секторно равнище.

Оценката показва също така, че подпрограмата „МЕДИА“ е допринесла ефективно за задълбочаването на вътрешния пазар. В същото време с течение на годините обхватът на подпрограмата „МЕДИА“ се е разраснал, без бюджетът ѝ да бъде съответно увеличен. Това е довело до разпределянето на малко средства за прекалено много приоритети, което е отслабило потенциалното въздействие на подпрограмата.

Консултации със заинтересованите страни

ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ ОТНОСНО СРЕДСТВАТА ОТ ЕС В ОБЛАСТТА НА ЦЕННОСТИТЕ И МОБИЛНОСТТА

Целта на обществената консултация относно средствата от ЕС в областта на ценностите и мобилността беше да се получат становища от всички заинтересовани страни за това как да се извлече максимална полза от всяко евро от бюджета на ЕС. Консултациите се проведоха в контекста на оценките на съществуващите програми на ЕС за финансиране, обхващащи няколко области на политиката, включително във връзка с текущите резултати от провежданите дейности и бъдещите предизвикателства.

По-долу са посочени някои от основните резултати от консултацията:

- (1) Според респондентите „насърчаването на европейската идентичност и общите ценности“, както и „насърчаването на правата и равенството“ са важни общи политически предизвикателства, на които трябва да бъде отделено внимание в тези програми. За програма „Творческа Европа“ икономическите предизвикателства и културното многообразие са по-важни от „насърчаването на социалното приобщаване и справедливостта“.
- (2) Според над половината от респондентите „подкрепата за иновациите“, „насърчаването на европейското културно многообразие и културно наследство“, „насърчаването на европейската идентичност и общите ценности“ се считат за политики, които напълно или сравнително добре отговарят на съществуващите предизвикателства. Освен това 52 % от респондентите⁹, които имат опит с програма „Творческа Европа“, считат, че политиката за „подкрепа на конкурентоспособността на европейските сектори на културата и творчеството“ отговаря изцяло или сравнително добре на предизвикателствата.
- (3) Около 80 % от респондентите, имащи някакъв вид опит с горепосочените програми на ЕС, са съгласни, че тези програми имат в голяма степен или в сравнително добра степен добавена стойност спрямо това, което държавите членки биха могли да постигнат на национално, регионално и/или местно равнище.
- (4) Основните препятствия, посочени от респондентите, които биха могли да попречат на действащите програми/фондове да постигнат своите цели, са много сходни, независимо от въпросната програма: „липса на бюджет за програмите спрямо търсенето“; „недостатъчна подкрепа за малките заинтересовани страни“; „липса на подкрепа за кандидатстващите за пръв път“ са трите основни пречки, които бяха посочени.
- (5) Респондентите, имащи известен опит с една или повече от програмите на ЕС, са съгласни, че „опростяването на формулярите за кандидатстване“, „способстването за структурирана мрежа и партньорства“, „улесняването на финансирането на дейности, обхващащи няколко сектора на действие“, както и „по-добрата координация между различните програми/фондове“ са основните стъпки, които трябва да бъдат предприети с оглед на опростяването и намаляването на административната тежест за бенефициерите.

⁹ Бяха получени 1839 отговора от цяла Европа.

ДРУГИ ОТКРИТИ ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Като част от междинната оценка на програма „Творческа Европа“ от 23 януари до 24 април 2017 г. беше проведена открита обществена консултация. В нея се съдържаха ориентирани към бъдещето въпроси относно евентуалната програма приемник на програма „Творческа Европа“ след 2020 г. По отношение на подпрограми „Култура“ и „МЕДИА“ на програма „Творческа Европа“ съответно 90 % и 80 % от респондентите заявиха, че повечето от техните приоритети са все още актуални или от изключително значение, а над половината от респондентите са съгласни, че подкрепата по линия на подпрограма „Култура“ изцяло или частично допълва националното, европейското или международното финансиране. Най-важните възможности, посочени от респондентите на проучването, са споделените културни ценности, подкрепата за образованието в областта на културата, насърчаването на културното многообразие, подкрепата за интернационализацията и популяризирането на значението на културата в обществото.

Външни експертни становища

Освен резултатите от обществената консултация Комисията взе предвид резултатите от междинната оценка на текущата програма „Творческа Европа“, извършена в периода 2017—2018 г., обратната информация, получена от различни заинтересовани страни, по-специално в контекста на Европейския филмов форум¹⁰ и поредицата от тематични срещи със заинтересованите страни от музикалния бранш, резултатите от независими проучвания, както и препоръките, направени от експерти от държавите членки в рамките на отворения метод на координация в областта на културата и на разпространението на европейски филми, както и структурирания диалог със сектора в периода 2014—2018 г.

Тези различни източници откриха редицата ползи от програма „Творческа Европа“, но също така посочиха областите, нуждаещи се от подобряване и опростяване. Макар че общите цели на програмата (насърчаването на културното и езиковото многообразие, укрепването на конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството) остават като цяло валидни, съществува необходимост от известна по-нататъшна интеграция и разширяване, за да може програмата да отговори по-добре на установените потребности и пропуски, които са се изострили през последните години:

- (1) Увеличеният натиск върху европейското културно многообразие и наследство, в съчетание с нарастващото господство и разпространение на творби от трети държави, по-специално САЩ;
- (2) Недостатъчното разпространение и достигане до публика на европейските произведения;
- (3) Незадоволителната и крехка конкурентоспособност на секторите на културата и творчеството;
- (4) Липсата на възможности за обучение и мобилност за хората на изкуството и творците;
- (5) Липсата на интернационализация на европейската култура;
- (6) Трудностите при достигането до публика и гарантирането на социалното приобщаване;
- (7) Ограниченото приспособяване и готовност за цифровата трансформация.
- (8) Липсата на изграждане на капацитет на специалистите и професионализирането на лицата;

¹⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-film-forum>

- (9) Специфичните предизвикателства за аудио-визуалния сектор в контекста на все по-интегрирания цифров единен пазар;
- (10) Специфичните секторни предизвикателства, по-специално за музикалния сектор, книжния и издателския сектор и сектора на архитектурата и наследството.

Оценка на въздействието

Изготвена беше оценка на въздействието в подкрепа на програми „Творческа Европа“, „Права и ценности“ и „Правосъдие“. Въпреки че Комисията реши, че е по-уместно работата в тази сфера да продължи чрез две отделни програми, констатациите от комбинираната оценка на въздействието продължават да са актуални и са приложими както за подпрограма „Култура“, така и за подпрограма „МЕДИА“.

На 20 април 2018 г. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище за оценката на въздействието. Същевременно той подчерта, че връзките между констатациите от оценките, становищата на заинтересованите страни, различните цели и обосновката за структурата на програмата следва да бъдат обяснени по-добре. Комитетът посочи освен това необходимостта от допълнителни гаранции, че рамката за мониторинг и оценка ще даде възможност за солидна и обективна оценка за успеха на програмата.

В настоящата инициатива се вземат предвид коментарите на Комитета. Тя се основава на съществуващата структура на програма „Творческа Европа“ и отразява по-добре обратната информация, получена от заинтересованите страни. Например, в отговор на искането за по-голяма мащабируемост новото направление „МЕДИА“ ще осигури възможността да се разработват координирани действия, свързващи различните части на веригата на стойността в аудио-визуалния сектор.

Освен това системата за мониторинг и оценка за цялата програма ще бъде подсилена с подходящите показатели за въздействието и крайните продукти.

Опростяване

С цел да се опрости бъдещата програма в сравнение с текущата програма „Творческа Европа“:

- в програмата ще бъде предвидена по-голяма гъвкавост, така че да се адаптират работните програми за непредвидени обстоятелства или нови технологични или обществени развития и за да се поощри изпълнението;
- ще се търсят повече ефективност и ефикасност посредством по-честото използване на рамкови споразумения за партньорство и на безвъзмездни средства, предоставяни на каскаден принцип, така че да се осигури финансова стабилност и да се улесни достъпът на по-малките участници. Допълнително ще се усъвършенстват доказалият своя успех обмен за обучение по време на изпълнението на проектите и разпространението на резултатите от това обучение;
- по направление „МЕДИА“ ще се въведат стимули за възнаграждаване на резултатите, свързани по-специално с капацитета за достигане до широката публика (напр. аудио-визуални проекти, които отбелязват добри постъпления от продажбата на билети);
- бъдещите действия в музикалния сектор, както и схемата за литературни преводи ще включват критерии за възлагане, които възнаграждават пазарния успех и усилията за достигане до публика;
- ще бъдат разработени ефективни преходни договорености, така че да се улесни асоциирането към новата програма на трети държави, които преди това са били асоциирани с програма „Творческа Европа“ в периода 2014—2020 г.;

- ще бъде внесена по-голяма яснота в насоките за програмата, а процесите и процедурите ще включват системното използване на електронни формуляри и електронни отчети, както и не толкова строги изисквания за отчитането на дейността. Ще бъде въведен съгласуван набор от правила (единен наръчник), като същевременно ще бъде оставено поле за диференцирани подходи, когато са необходими.

В други програми вече бяха успешно въведени съществени мерки за опростяване като използването на еднократни суми, единични разходи и единни ставки, които могат да бъдат въведени в новата програма „Творческа Европа“. Спецификата на сектора на културата и индивидуалният характер на подпомаганите действия затрудняват изчисляването и прилагането на еднократни суми и единни ставки (извън схемата за литературни преводи), но когато основата за изчисляване може да бъде олекотена, това намаляване на административната тежест ще бъде приветствано от бенефициерите. Еднократните суми ще продължат да се използват по направление „МЕДИА“, за да се опрости финансовото управление, когато това е целесъобразно. Методиката за изчисляване на еднократните суми ще предвижда редовен мониторинг, за да се гарантира привеждането в съответствие с реалните разходи.

Сложността на правилата за финансиране на текущите програми, както и тяхната разнородност представляват пречка за кандидатите. Важна роля за опростяване на достъпа до програмата играе използването на „едно гише“ за външните потребители, които участват в цикъла на безвъзмездните средства (т.е. портал за участниците), включително цялостна система за управление на безвъзмездните средства. Подкрепата по направление „МЕДИА“ ще стане по-ефективна, като се рационализират дейностите и съответстващите им финансови операции, докато направление „КУЛТУРА“ ще продължи да е съсредоточено върху успешните дейности и премахването на нововъзникващи пазарни дефекти чрез целенасочена секторна дейност. Като цяло заинтересованите страни от секторите на културата и творчеството ще могат да се възползват от подхода на „обслужване на едно гише“.

Основни права

Настоящото предложение е изцяло в съзвучие с Хартата на основните права на ЕС. По-специално в настоящото предложение се вземат изцяло предвид член 11 (свобода на изразяване на мнение), член 13 (свобода на изкуствата и науките), член 15 (свобода при избор на професия и право на труд), член 21 (недискриминация), член 22 (културно многообразие), член 23 (равенство между жените и мъжете) и член 31 (справедливи и равни условия на труд) от Хартата.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Финансовият пакет за изпълнението на програма „Творческа Европа“ за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е на стойност 1 850 000 000 EUR (по текущи цени).

Допълнителни подробности за отражението върху бюджета, както и необходимите човешки и административни ресурси са посочени в законодателната финансова обосновка, приложена към настоящото предложение.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване

Съществуващите програми за финансиране, с изключение на дейностите в областта на новинарските медии, се осъществяват предимно чрез пряко управление от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА), тъй като това е ефективно от гледна

точка на разходите, както бе потвърдено от междинната оценка. Според съществуващите оценки няма нужда от промяна на начина на управление.

- Изпълнението на подпрограмата „МЕДИА“ ще бъде опростено и рационализирано, например чрез групиране на бенефициери и намаляване на броя на съответните им договори за безвъзмездна помощ и платежни операции. Въз основа на текущото рационализиране на схемите за разпространение, които представляват 30 % от бюджета на подпрограмата „МЕДИА“, целта ще бъде да се намали общият брой операции по подпрограмата „МЕДИА“ с 30 %, като по този начин се намалят административните разходи и се повиши ефективността на програмата.
- Финансовите инструменти, които предоставят гаранции, и когато е необходимо, капиталовият вид подкрепа за МСП в секторите на културата и творчеството, ще се изпълняват чрез Фонда за инвестиции в ЕС в режим на непряко управление посредством споразумения за финансов принос с партньорите по изпълнението в съответствие с Финансовия регламент.

Ще се извършват оценки в съответствие с точки 22 и 23 от Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г.¹¹, с което трите институции потвърдиха, че оценките на действащото законодателство и политика следва да служат като основа за оценките на въздействието на вариантите за по-нататъшни действия. Оценките ще разглеждат ефектите от програмата на място въз основа на програмните показатели/цели и подробен анализ на степента, в която програмата може да се счита за целесъобразна, ефективна, ефикасна, осигуряваща достатъчна добавена стойност от ЕС и съгласувана с други политики на ЕС. Те ще включват извлечените поуки, така че да се установят евентуални пропуски/проблеми или потенциал за по-нататъшно подобряване на дейностите или резултатите от тях, както и да се спомогне за максималното повишаване на тяхното използване/въздействие. Работата по мониторинга и оценката ще се основава на преразгледаната рамка за мониторинг на изпълнението, разработени за програма „Творческа Европа“ за периода 2014—2020 г. Тази рамка ще обединява данните за проектите и бенефициерите (събрани посредством електронни формуляри и електронни отчети) с допълнителни контекстуални данни от Европейската аудио-визуална обсерватория или целеви проучвания. Показателите ще отразяват реалистично наличната информация за всяко от направленията. Мониторингът на програмата ще се осъществява както постоянно (с оглед на своевременното реагиране на непредвидени събития или извънредни нужди), така и на редовни планирани интервали (за да се отчитат основни събития, като например покани за представяне на предложения, прегледи на проекти, прояви за координация или разпространение). Резултатите от този мониторинг ще бъдат включени след това във:

- годишен мониторингов доклад, съдържащ обзор на напредъка в постигането на целите на програмата;
- междинна оценка (извършва се не по-късно от четири години след началото на изпълнението на програмата);
- окончателна оценка, която да се извърши се не по-късно от две години след края на програмния период.

Тези ретроспективни оценки ще се извършват в съответствие с най-новата приложима версия на Насоките за по-добро регулиране (като се използва техният инструментариум от насоки и

¹¹ Междуйнституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

най-добри практики). В тях ще се оценява изпълнението на програмата въз основа на ключовите програмни показатели/цели и на подробен анализ на степента, в която програмата може да се счита за целесъобразна, ефективна, ефикасна, осигуряваща достатъчна добавена стойност от ЕС и съгласувана с други политики на ЕС. Те ще включват препоръки за отстраняване на евентуални пропуски/проблеми или за потенциалното по-нататъшно подобряване на дейностите или резултатите от тях, както и за спомагане за максималното повишаване на тяхното използване/въздействие.

Докладването пред Европейския парламент, Съвета и всички други съответни институции на ЕС ще става на редовни интервали чрез основните доклади за мониторинг и оценка и публично информационно табло за ключовите показатели на програмата.

В зависимост от резултата от анализа на разходите и ползите, който ще бъде извършен на централно равнище, през следващия програмен период значителна част от програмата вероятно ще се изпълнява от Изпълнителната агенция за образование, аудио-визия и култура, под надзора на генералните дирекции, отговарящи за програмата.

Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

Настоящото предложение се основава на и следва съществуващата структура на програма „Творческа Европа“ и нейните направления „Култура“ и „МЕДИА“, както и засиленото междусекторно направление, което ще даде възможност за новаторски действия, когато междусекторната дейност осигурява добавена стойност. Структурата и целите на програма „Творческа Европа“ бяха потвърдени в междинната оценка¹² и друга обратна информация. Въпреки това са необходими някои адаптации с оглед на икономическите, технологичните, социалните и политическите развития, както е обяснено по-горе.

Така например в новата програма са включени по-целенасочени подходи за съществуващите действия, но също и нови елементи.

С направление „КУЛТУРА“ ще продължи предоставянето на подкрепа за транснационални партньорства, мрежи и платформи и ще се разработват специфични за сектора инициативи, ще се подкрепят културните дейтели и творците в усилията им да достигнат до публика в Европа и извън нея и ще се разработват елементи, които допринасят за конкретните социални ползи от културата за отделните хора и най-вече за обществото. С него ще бъдат усъвършенствани съществуващите специални действия като инициативата „Европейски столици на културата“ и Знака за европейско наследство

Направление „МЕДИА“ ще има за цел да стимулира сътрудничеството и иновациите в създаването и продукцията на европейски аудио-визуални произведения, включително чрез създаването на благоприятна среда за развитието на таланти в Европа. То ще се стреми към подобряване на театралното и онлайн разпространение и към осигуряване на по-широк достъп през граница до европейските аудио-визуални произведения, включително чрез новаторски бизнес модели. По това направление ще се популяризират европейските аудио-визуални произведения и ще се съдейства за привличането на публика в цяла Европа и извън нея. Тези приоритети ще намерят своето изражение в подкрепата за създаването, популяризирането, достъпа и разпространението на европейски произведения с потенциал да достигнат до широка публика в рамките на Европа и извън нея, като по този начин се спомага за изпълнението на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги. Освен това в направление „МЕДИА“ ще се предвижда по-гъвкав подход, който дава възможност за по-тясно сътрудничество между

¹² COM(2018) 248 final.

различните части на веригата на стойността. Чрез него ще се насърчи също така установяването на структурирани партньорства и мрежи за засилване на цялостната конкурентоспособност на европейския аудио-визуален сектор и за намаляване на административните разходи, свързани с управлението на програмата.

С МЕЖДУСЕКТОРНОТО направление ще се насърчават хоризонталните дейности, свързани едновременно с аудио-визуалния сектор и другите сектори на културата и творчеството. С него ще се насърчава запознатостта с програмата и ще се способства за прехвърляемостта на резултатите. То ще поощрява също новаторските подходи в секторите на културата и творчеството към създаването на съдържание, достъпа, разпространението и популяризирането. С това направление ще се насърчават хоризонталните дейности, обхващащи няколко сектора и имащи за цел коригирането на структурните промени, пред които е изправен медийният сектор, по-специално по отношение на свободата и плурализма на медийната среда, качеството на журналистиката и медийната грамотност. Накрая, чрез него ще се създадат и бюра за подкрепа на програмата, които ще предоставят информация за нея и ще я популяризират в своята държава и които ще стимулират трансграничното сътрудничество в секторите на културата и творчеството.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програма „Творческа Европа“ (2021—2027 г.) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1295/2013

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 167, параграф 5 и член 173, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹³,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Културата, културното наследство и културното многообразие са изключително ценни за европейското общество от културна, екологична, социална и икономическа гледна точка и следва да бъдат насърчавани и подкрепяни. В Римската декларация от 25 март 2017 г., както и на Европейския съвет през декември 2017 г. бе посочено, че образованието и културата имат решаващо значение за изграждането на приобщаващи и сплотени общества и за поддържането на европейската конкурентоспособност.
- (2) Съгласно член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, в което преобладават плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете. Тези ценности се потвърждават допълнително и намират своето отражение в правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз, която има същата правна стойност като Договорите, както е посочено в член 6 от ДЕС.
- (3) В член 3 от ДЕС се уточнява освен това, че Съюзът има за цел да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи, като наред с другото той зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство.

¹³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

- (4) В Съобщението на Комисията относно новата европейска програма за култура¹⁵ допълнително се посочват целите на Съюза в секторите на културата и творчеството. Целта му е да се оползотвори потенциалът на културата и културното многообразие за постигане на социално сближаване и благосъстояние, като се стимулира трансграничното измерение на секторите на културата и творчеството, подкрепя се способността им да се развиват и се насърчава основаното на култура творчество в образованието и иновациите, както и техният потенциал за създаване на работни места и растеж и за укрепване на международните отношения в сферата на културата. Програма „Творческа Европа“, заедно с други програми на Съюза, следва да способства за осъществяването на новата европейска програма за култура. Това е също така в съответствие с Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, която влезе в сила на 18 март 2007 г. и по която Съюзът е страна.
- (5) Популяризирането на европейското културно многообразие зависи от съществуването на процъфтяващи и устойчиви сектори на културата и творчеството, които са в състояние да създават, реализират и разпространяват своите произведения сред широка и разнообразна европейска публика. По този начин се разширява техният стопански потенциал и се допринася за устойчивия растеж и за създаването на работни места. Освен това насърчаването на творчеството допринася за засилване на конкурентоспособността и за стимулиране на иновациите в промишлените вериги за създаване на стойност. Въпреки отбелязания напоследък напредък, европейският пазар на културни и творчески произведения продължава да е фрагментиран по национален и езиков признак, което не позволява на секторите на културата и творчеството да се възползват в пълна степен от европейския единен пазар, и по-специално от цифровия единен пазар.
- (6) Програмата следва да взема предвид двойствения характер на секторите на културата и творчеството, като отчита присъщата и художествената стойност на културата, от една страна, и икономическата стойност на тези сектори, от друга, включително техния цялостен принос за растежа и конкурентоспособността, творчеството и иновациите. Това изисква силни европейски сектори на културата и творчеството, по-специално жизнена европейска аудио-визуална индустрия с оглед на нейния капацитет да достига до широка публика и нейното икономическо значение, в това число за другите творчески сектори, както и за културния туризъм. Конкуренцията на световните аудио-визуални пазари обаче се засили допълнително с все по-голямото навлизане на цифровите технологии в сектора, като например промените в медийното производство, потреблението и нарастващата роля на глобалните платформи за разпространението на съдържание. Ето защо е необходимо да се увеличи подкрепата за европейската индустрия.
- (7) За да бъде ефективна, програмата следва да отчита специфичното естество на различните сектори, техните различни целеви групи и конкретните им потребности чрез прилагане на специфични подходи в рамките на направление, посветено на аудио-визуалния сектор, направление, посветено на другите сектори на културата и творчеството, и междусекторно направление.
- (8) Междусекторното направление има за цел да развива потенциала на сътрудничеството между различните сектори на културата и творчеството. От съвместен хоризонтален подход могат да бъдат извлечени ползи от гледна точка на трансфера на знания и административната ефективност.

¹⁵ COM(2018) 267 final.

- (9) В аудио-визуалния сектор е необходима намеса на Съюза, която да съпътства политиките на Съюза за цифровия единен пазар. Това се отнася най-вече за модернизирването на уредбата на авторските права и за предложения регламент относно онлайн предаванията на излъчващите организации¹⁶, както и за предложението за изменение на Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁷. С тях се цели да се увеличи капацитетът на европейските участници в аудио-визуалния сектор да финансират, реализират и разпространяват произведения, които да бъдат достатъчно видими в различните налични медии (като например телевизията, киното или видеото по заявка) и са привлекателни за публиката на все по-отворения и конкурентен пазар в Европа и извън нея. Подкрепата следва да се увеличи, за се отразят последните развития на пазара, най-вече по-силната позиция на глобалните платформи за разпространение в сравнение с националните радио- и телевизионни оператори, традиционно инвестиращи в производството на европейски произведения.
- (10) Специалните действия по програма „Творческа Европа“, като например Знака за европейско наследство, Европейските дни на наследството, европейските награди в областта на съвременната музика, рок и поп музиката, литературата, културното наследство и архитектурата, както и инициативата „Европейски столици на културата“ достигат пряко до милиони европейски граждани, доказвайки социалните и икономическите ползи от европейските политики в областта на културата, поради което следва да бъдат запазени и по възможност разширени.
- (11) Културата е жизненоважна, за да бъдат общностите по-сплотени и приобщаващи. В контекста на миграционния натиск културата играе важна роля за интеграцията на мигрантите, като спомага те да се почувстват част от приемащото ги общество и да се установят добри отношения между мигрантите и новите общности.
- (12) Творческата свобода е в основата на жизнените културни и творчески индустрии, включително в сектора на новинарските медии. Програмата следва да насърчава междусекторните дейности и сътрудничеството между аудио-визуалния сектор и издателския сектор, за да се поощри плурализмът на медийната среда.
- (13) В съответствие с членове 8 и 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) програмата следва да включва във всичките си дейности цели, свързани с интегрирането на принципа на равенство между половете и недопускането на дискриминация, и по целесъобразност тя следва да определя подходящи критерии за баланс между половете.
- (14) В съответствие със Съвместното съобщение „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“, одобрено с резолюция на Европейския парламент от 5 юли 2017 г.¹⁸, в европейските инструменти за финансиране и в частност в настоящата програма следва да се извеждат на преден план значението на културата в международните отношения и нейната роля за популяризирането на европейските ценности чрез съзнателни и целенасочени действия, предвидени така, че да се усеща ясно влиянието на Съюза на световната сцена.
- (15) В съответствие със Съобщението на Комисията за интегриран подход към културното наследство на Европа от 22 юли 2014 г.¹⁹ значимите политики и инструменти следва да бъдат мобилизирани за извличане на дългосрочна и устойчива стойност на европейското

¹⁶ [COM\(2016\) 594 final.](#)

¹⁷ [COM/2016/0287 final](#)

¹⁸ [JOIN/2016/029](#)

¹⁹ [COM/2014/0477 final](#)

културно наследство, както и за развиването на по-интегриран подход към неговото опазване, валоризация и подкрепа.

- (16) В съответствие със Съобщението на Комисията „Инвестиране в интелигентна, иновационна и устойчива промишленост — обновена стратегия на ЕС за индустриалната политика“ от 13 септември 2017 г.²⁰ бъдещите действия следва да допринасят за интегрирането на креативността, дизайна и авангардните технологии с цел създаването на нови промишлени вериги за създаване на стойност и съживяването на традиционните промишлени отрасли.
- (17) При определени условия програмата следва да бъде отворена за участието на членовете на Европейската асоциация за свободна търговия, присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните кандидати за членство, ползващи се от предприсъединителна стратегия, както и на държавите, обхванати от европейската политика за съседство, и стратегическите партньори на Съюза.
- (18) Третите държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, което предвижда изпълнението на програмите да става с решение, прието съгласно посоченото споразумение. Трети държави могат да участват също и на основание на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба, с която на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската сметна палата да се предоставят необходимите права и достъп, за да упражняват изцяло съответните си правомощия.
- (19) Програмата следва да насърчава сътрудничеството между Съюза и международни организации като Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО), Съвета на Европа, включително Евроимаж и Европейската аудио-визуална обсерватория („Обсерваторията“), Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Световната организация за интелектуална собственост. Настоящата програма следва също така да подкрепя ангажиментите на Съюза по отношение на целите за устойчиво развитие, и по-специално културно измерение на програмата²¹. Що се отнася до аудио-визуалния сектор, програмата следва да гарантира приноса на Съюза за работата на Европейската аудио-визуална обсерватория.
- (20) Като се има предвид значението на действията за справяне с изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и постигане на целите на ООН за устойчиво развитие, настоящата програма ще допринася за интегрирането на действията в областта на изменението на климата и за постигането на общата цел 25 % от бюджетните разходи на Съюза да са в подкрепа на целите в областта на климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата и ще бъдат преразглеждани в контекста на съответните оценки и процеси на преразглеждане.
- (21) По отношение на настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от ДФЕС. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално реда и условията за изготвяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди, непряко управление, а също и контрола върху

²⁰ [COM \(2017\)479 final](#)

²¹ Програма до 2030 г. за устойчиво развитие, приета от Организацията на обединените нации през септември 2015 г., A/RES/70/1.

отговорността на финансовите оператори. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, се отнасят също така до защитата на бюджета на Съюза в случай на всеобщи слабости в прилагането на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на принципите на правовата държава е важна предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от Съюза.

- (22) От самото си създаване Европейската филмова академия е натрупала уникален опит и разполага с единствена по рода си позиция за създаване на паневропейска общност на филмовите творци и професионалисти, за насърчаване и разпространение на европейските филми отвъд националните граници и за разгръщане на една наистина европейска публика. Поради това тя следва да бъде допустима за пряко подпомагане от Съюза.
- (23) От самото си създаване Младежният оркестър на Европейския съюз е натрупал уникален опит в поощряването на межкултурния диалог, взаимното уважение и разбирателството чрез културата. Младежният оркестър на Европейския съюз се отличава с това, че той е европейски оркестър, който надхвърля културните граници и се състои от млади музиканти, подбрани в съответствие с взискателни художествени критерии чрез стриктен процес на годишно прослушване във всички държави членки. Поради това той следва да бъде допустим за пряко подпомагане от Съюза.
- (24) Организациите в секторите на културата и творчеството с голям европейски географски обхват, чиято дейност е свързана с директното предоставяне на услуги в сферата на културата на гражданите на Съюза, поради което те имат потенциала да оказват пряко въздействие върху европейската идентичност, следва да бъдат допустими за подпомагане от Съюза.
- (25) С цел да се гарантира ефикасното разпределение на средствата от общия бюджет на Съюза е необходимо е да се осигури европейската добавена стойност на всички действия и дейности, извършвани по линия на програмата, тяхното взаимно допълване с дейностите на държавите членки, като същевременно следва да се търсят последователност, взаимно допълване и синергии с програмите за финансиране в подкрепа на областите на политиките с тесни връзки помежду си, както и с хоризонталните политики, като например политиката на Съюза в областта на конкуренцията.
- (26) Финансовата подкрепа следва да се използва за преодоляване на случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации по пропорционален начин, а действията не следва да се дублират, нито да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат ясна европейска добавена стойност.
- (27) Едно от най-големите предизвикателства за секторите на културата и творчеството е достъпът им до финансиране, позволяващо дейностите им да се разгръщат, както и запазването или повишаването на тяхната конкурентоспособност или развитието им в международен план. Политическите цели на настоящата програма следва да се изпълняват също така посредством финансови инструменти и бюджетна гаранция в рамките на компонента(ите) на политиката на фонд InvestEU.
- (28) Като се има предвид техническият експертен опит, необходим за оценяване на предложенията в рамките на конкретни действия по програмата, следва да се предвиди, когато е уместно, комисиите за оценка да бъдат съставени от външни експерти.
- (29) Програмата следва да включва реалистична и управляема система от показатели за изпълнението, които да съпътстват нейните действия и чрез които да се осъществява

постоянен мониторинг на изпълнението. Този мониторинг, както и информационните и комуникационните дейности във връзка с програмата и нейните действия следва да се основават на трите направления на програмата.

- (30) С настоящия регламент се определя финансов пакет за програма „Творческа Европа“, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление²² за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (31) Към настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № [...] („Финансовият регламент“). В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, в т.ч. отпусканите на трети страни, наградите, обществените поръчки, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.
- (32) Видовете финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират в зависимост от възможностите за осъществяване на конкретните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за контрола, административната тежест и очакваният риск от несъответствие. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент.
- (33) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета²³, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета²⁴, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета²⁵ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета²⁶ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в

²² ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

²³ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

²⁴ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр.1).

²⁵ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

²⁶ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета²⁷. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в усвояването на средства от Съюза, предоставят равностойни права.

- (34) В съответствие с член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета²⁸ физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.
- (35) С цел изменение на несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно показателите, посочени в член 15 и приложение II. По време на своята подготвителна дейност Комисията следва да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. Тези консултации следва да се провеждат в съответствие с принципите, заложиени в Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти следва да получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (36) За да се гарантира безпроблемното изпълнение на програмата, разходите, направени от бенефициера преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства, по-специално разходите, свързани с правата върху интелектуалната собственост, могат да се считат за допустими, при условие че са пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа действия.
- (37) Съгласно точки 22 и 23 от Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. е необходимо да се оцени настоящата програма въз основа на информацията, събрана чрез специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват излишното регулиране и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценка на въздействието от програмата по места.
- (38) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за приемане на работните програми. Тези правомощия следва да бъдат *упражнявани* в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁹. Целесъобразно е да се осигури правилното приключване на предходната програма, по-специално по

²⁷ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

²⁸ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

²⁹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

отношение на продължаването на многогодишните мерки за управлението ѝ, като например финансирането на техническата и административната помощ. Считано от [1 януари 2021 г.], посредством техническата и административната помощ следва да се гарантира, ако е необходимо, управлението на действия, които още не са завършени в рамките на предходната програма към [31 декември 2020 г.].

- (39) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално настоящият регламент се стреми да гарантира пълното зачитане на правото на равенство между мъжете и жените и правото на недискриминация въз основа на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, както и да насърчава прилагането на членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Той е също така в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.
- (40) Тъй като целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза поради своя транснационален характер, големия обем и широкия географски обхват на финансираните дейности за мобилност и сътрудничество, своето въздействие върху достъпа до мобилност с учебна цел и по-общо върху интеграцията на Съюза, както и засиленото им международно измерение, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,
- (41) Поради това Регламент (ЕС) № 1295/2013 следва да бъде отменен, считано от [1 януари 2021 г.].
- (42) С цел да се осигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, настоящият регламент следва да се прилага, считано от [1 януари 2021 г.],

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I Общи разпоредби

Член 1 Предмет

С настоящия регламент се създава програма „Творческа Европа“ („програмата“).

С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2 Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „операция за смесено финансиране“ означава действия, подкрепени от бюджета на ЕС, включително в рамките на механизми за смесено финансиране по член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти от бюджета на ЕС с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- (2) „сектори на културата и творчеството“ означава всички сектори, чиито дейности се основават на културни ценности или художествени и други индивидуални или колективни творчески форми на изразяване. Тези дейности може да включват разработването, създаването, производството, разпространението и съхраняването на стоки и услуги, които представляват културни, художествени или други творчески форми на изразяване, както и свързани с тях функции, като образование или управление. Те ще разполагат с потенциал за създаване на иновации и работни места, по-специално от интелектуална собственост. Секторите на културата и творчеството включват архитектура, архиви, библиотеки и музеи, художествени занаяти, аудио-визуална дейност (включително филми, телевизия, видеоигри и мултимедия), материално и нематериално културно наследство, дизайн (включително моден дизайн), фестивали, музика, литература, сценични изкуства, книги и издателска дейност, радио и изобразително изкуство;
- (3) „малки и средни предприятия (МСП)“ означава микро-, малки и средни предприятия, както са определени в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията³⁰;
- (4) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или в съответствие с [член 197, параграф 2, буква в)] от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- (5) „печатът за високи постижения“ е знак за високо качество, който се присъжда на проекти, представени в рамките на програма „Творческа Европа“, за които се счита, че заслужават финансиране, но не го получават поради бюджетни ограничения. Той

³⁰ ОВ L 124, 20.5.2003 г.

представлява признание за стойността на предложението и подкрепя търсенето на алтернативни източници на финансиране.

Член 3 Цели на програмата

- (1) Общите цели на програмата са:
 - а) да насърчава европейското сътрудничество по въпросите на културното и езиковото многообразие и наследство;
 - б) да повишава конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството, и по-специално аудио-визуалния сектор.
- (2) Програмата има следните конкретни цели:
 - а) да подобри икономическото, социалното и външното измерение на сътрудничеството на европейско равнище с цел да се развиват и популяризират културното многообразие и културното наследство на Европа и да засили конкурентоспособността на европейските сектори на културата и творчеството, както и да укрепи международните отношения в сферата на културата;
 - б) да насърчи конкурентоспособността и възможностите за разрастване на европейската аудио-визуална индустрия;
 - в) да насърчи сътрудничеството в областта на политиката и новаторските действия в подкрепа на всички направления на програмата, включително поощряването на разнообразието и плурализма на медийната среда, медийната грамотност и социалното приобщаване.
- (3) Програмата включва следните направления:
 - а) направление „КУЛТУРА“, което обхваща секторите на културата и творчеството, с изключение на аудио-визуалния сектор;
 - б) направление „МЕДИА“, което обхваща аудио-визуалния сектор;
 - в) „МЕЖДУСЕКТОРНО направление“, което обхваща дейности във всички сектори на културата и творчеството.

Член 4 Направление „КУЛТУРА“

В съответствие с целите, посочени в член 3, направление „КУЛТУРА“ има следните приоритети:

- а) укрепване на трансграничното измерение и движение на европейските културни дейатели, творци и творби;
- б) увеличаване на участието в културни дейности в цяла Европа;
- в) насърчаване на устойчивостта на обществото и социалното приобщаване чрез културата и културното наследство;
- г) увеличаване на капацитета на европейските сектори на културата и творчеството за просперитет и създаване на работни места и растеж;
- д) укрепване на европейската идентичност и ценности чрез културна осведоменост, художествено образование и основано на култура творчество в образованието;

- е) насърчаване на изграждането на международен капацитет на европейските сектори на културата и творчеството, който да им позволява да бъдат активни на международно равнище;
- ж) допринасяне за глобалната стратегия на Съюза за международни отношения чрез дипломация в областта на културата.

Приоритетите са изложени по-подробно в приложение I.

Член 5 *Направление „МЕДИА“*

В съответствие с целите, посочени в член 3, направление „МЕДИА“ има следните приоритети:

- а) създаване на благоприятна среда за развиване на талантите и уменията и стимулиране на сътрудничеството и иновациите при създаването и производството на европейски аудио-визуални произведения;
- б) увеличаване на кино- и онлайн разпространението и осигуряване на по-широк трансграничен достъп до европейските аудио-визуални произведения, включително чрез новаторски бизнес модели и използване на нови технологии;
- в) популяризиране на европейските аудио-визуални произведения и оказване на съдействие за привличането на публика в цяла Европа и извън нея.

Тези приоритети ще намерят своето изражение в подкрепата за създаването, популяризирането, достъпа и разпространението на европейски произведения с потенциал да достигнат до широка публика в рамките на Европа и извън нея, като по този начин ще бъде възможно да се осъществи приспособяване към новостите на пазара и ще се спомогне за изпълнението на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги.

Приоритетите са изложени по-подробно в приложение I.

Член 6 *МЕЖДУСЕКТОРНО направление*

В съответствие с целите на програмата, посочени в член 3, „МЕЖДУСЕКТОРНОТО направление“ има следните приоритети:

- а) осигуряване на подкрепа за междусекторното транснационално сътрудничество в областта на политиката, включително относно ролята на културата за социалното приобщаване, както и насърчаване на запознатостта с програмата и осигуряване на подкрепа за прехвърлимостта на резултатите;
- б) насърчаване на прилагането на новаторски подходи в секторите на културата и творчеството по отношение на създаването на съдържание, достъпа, разпространението и популяризирането;
- в) насърчаване на хоризонталните дейности, обхващащи няколко сектора и имащи за цел коригирането на структурните промени, пред които е изправен медийният сектор, включително постигане на по-голяма свобода, разнообразие и плурализъм на медийната среда, повишаване на качеството на журналистиката и медийната грамотност;
- г) създаване и предоставяне на подкрепа за бюрата на програмата, за да може тя да се популяризира в съответната държава и за да се стимулира трансграничното сътрудничество в секторите на културата и творчеството.

Приоритетите са изложени по-подробно в приложение I.

*Член 7
Бюджет*

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода 2021–2027 г. възлиза на 1 850 000 000 EUR по текущи цени.
Програмата се осъществява в съответствие със следното индикативно финансово разпределение:
 - до 609 000 000 EUR за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква а) (направление „КУЛТУРА“);
 - до 1 081 000 000 EUR за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква б) (направление „МЕДИА“);
 - до 160 000 000 EUR за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква в) („МЕЖДУСЕКТОРНО направление“);
2. Сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи.
3. В допълнение към финансовия пакет, както е определен в параграф 1, и за да се насърчи международното измерение на програмата, е възможно да се осигури допълнителен финансов принос по линия на инструментите за външно финансиране [съседство, развитие и международно сътрудничество, Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП III)] в подкрепа на действия, които се изпълняват и управляват в съответствие с настоящия регламент. Този принос се финансира в съответствие с регламентите за създаване на тези инструменти.
4. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат да бъдат прехвърляни към програмата по искане от тяхна страна. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с [член 62, параграф 1, буква а)] от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с [член 62, параграф 1, буква в)] от същия регламент. Когато е възможно, тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

*Член 8
Трети държави, асоциирани към програмата*

1. Програмата е отворена за следните трети държави:
 - а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейско икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
 - б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
 - в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза,

определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

- г) други държави, в съответствие с условията, определени в конкретно единно споразумение относно участието на трети държави в която и да е програма на Съюза, при условие че споразумението:
- а) гарантира справедлив баланс по отношение на вноските и ползите за съответната трета държава, която участва в програми на Съюза;
 - б) определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски по отделните програми и на административните разходи за тях. Тези вноски представляват целеви приходи в съответствие с член [21, параграф 5] от [Финансовия регламент].
 - в) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
 - г) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

2. Участието на държавите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), в направление „МЕДИА“ и в „МЕЖДУСЕКТОРНОТО направление“ подлежи на изпълнението на условията, които са определени в Директива 2010/13/ЕС.

3. В надлежно обосновани случаи споразуменията, сключени с държавите, посочени в параграф 1, буква в), може да се ползват с дерогация от задълженията, определени в параграф 2.

Член 8 bis

Други трети държави

Програмата може да подкрепя сътрудничество с трети държави, различни от посочените в член 8, по отношение на действия, финансирани чрез допълнителни вноски от инструментите за външно финансиране в съответствие с член 7, параграф 3, ако това е в интерес на Съюза.

Член 9

Сътрудничество с международни организации и с Европейската аудио-визуална обсерватория

1. Достъпът до програмата е отворен за международни организации, които осъществяват действия в областите, обхванати от програмата, в съответствие с Финансовия регламент.
2. Съюзът членува в Европейската аудио-визуална обсерватория за срока на действие на програмата. Участието на Съюза в Обсерваторията допринася за постигането на приоритетите на направление „МЕДИА“. Комисията представлява Съюза при неговите отношения с Обсерваторията. Направление „МЕДИА“ оказва съдействие за плащането на вноската за членство на Съюза в Обсерваторията с цел подобряване на събирането на данни и на анализа по отношение на аудио-визуалния сектор.

Член 10

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, посочени в член 61, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.

2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки. Тя може да предоставя също така финансиране под формата на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
3. Операциите за смесено финансиране по настоящата програма се изпълняват в съответствие с [Регламента за InvestEU] и дял X от Финансовия регламент.
4. Вноски във взаимен застрахователен механизъм може да покрият риска, свързан с възстановяването на средства, дължими от получателите, и те се смятат за достатъчна гаранция по Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите, посочени в [член X от] Регламент (ЕС) № XXX [приемник на Регламента относно Гаранционния фонд].

Член 11

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата по силата на решение по международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, тази трета държава предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската сметна палата, за да може те да упражняват цялостно своите компетенции. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

Член 12

Работни програми

1. Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент. В работните програми се определя, ако е приложимо, общата сума, запазена за операции за смесено финансиране.
2. Работната програма се приема от Комисията посредством акт за изпълнение.

ГЛАВА II

Безвъзмездни средства и допустими субекти

Член 13

Безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства по програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.
2. Комисията за оценка може да бъде съставена от външни експерти.
3. Чрез дерогация от член [130, параграф 2] от Финансовия регламент и в надлежно обосновани случаи разходите, направени от бенефициера преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства, могат да се считат за допустими, при условие че те са пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа действия и дейности.
4. Ако е приложимо, по линия на действията по програмата се определят критерии за недискриминация, включително относно баланса между половете.

Член 14
Допустими субекти

1. В допълнение към критериите, определени в [член 197] от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграфи 2—4.
2. Допустими са следните субекти:
 - а) правни субекти, установени в която и да е от следните държави:
 - (1) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - (2) трети държави, асоциирани към програмата;
 - (3) трета държава, включена в работната програма при условията, посочени в параграфи 3 и 4;
 - б) всеки правен субект, учреден съгласно правото на Съюза, или всяка международна организация.
3. Правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към програмата, са допустими за участие по изключение, когато това е необходимо за постигането на целите на дадено действие.
4. Правните субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към програмата, по принцип поемат разходите, свързани с тяхното участие. Допълнителни вноски от инструментите за външно финансиране в съответствие с член 7, параграф 3 може да покриват разходите за тяхното участие, ако това е в интерес на Съюза.
5. Безвъзмездни средства може да се отпускат на следните субекти без покана за представяне на предложения:
 - а) Европейската филмова академия;
 - б) Младежкия оркестър на Европейския съюз.

ГЛАВА III
Синергии и взаимно допълване

Член 15
Взаимно допълване

В сътрудничество с държавите членки Комисията осигурява общата съгласуваност и взаимното допълване между програмата и съответните политики и програми, по-специално тези, които са свързани с баланса между половете, образованието, младежта и солидарността, заетостта и социалното приобщаване, научните изследвания и иновациите, промишлеността и предприятията, селското стопанство и развитието на селските райони, околната среда и действията в областта на климата, сближаването, регионалната и селищната политика, държавната помощ и международното сътрудничество и развитие.

Член 16
Кумулативно и комбинирано финансиране

1. За действие, за което е предоставен принос по програмата, може да бъде предоставян и принос по всяка друга програма на Съюза, включително фондовете съгласно Регламент (ЕС) № XX/XXXX [Регламент за общоприложимите разпоредби (POP)], при условие че приносът не обхваща едни и същи разходи. Кумулативното финансиране не може да

надвишава общата стойност на допустимите разходи за действието, а подкрепата от различни програми на Съюза може да бъде изчислена пропорционално.

2. Дадено предложение, допустимо за финансиране по програмата, може да получи печат за високи постижения, при условие че отговаря на следните кумулативни условия:
 - а) било е подложено на оценка в рамките на покана за представяне на предложения по линия на програмата;
 - б) отговаря на минималните изисквания за качество на тази покана за представяне на предложения;
 - в) не може да бъде финансирано по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.

ГЛАВА IV

Мониторинг, оценка и контрол

Член 17

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение на изпълнението на целите, определени в член 3, се съдържат в приложение II.
2. За да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата по отношение на изпълнението на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 19 за разработване на разпоредби за рамка за мониторинг и оценка, включително изменения на приложение II с цел показателите да бъдат преразгледани или допълнени, когато това е необходимо за целите на мониторинга и оценката.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и нейните резултати. За тази цел на получателите на средства от Съюза и, когато е уместно, на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 18

Оценка

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението на програмата.
3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от две години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
5. Системата за отчитане на оценката гарантира, че данните за оценка на програмата се събират ефикасно, ефективно, навременно и в подходяща степен на подробност. Данните и информацията се съобщават на Комисията по начин, който съответства на други правни разпоредби; например когато е необходимо, личните данни се правят

анонимни. За тази цел на получателите на средства от Съюза се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 19

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 17, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 17, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията следва да се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 17, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ГЛАВА V

Преходни и заключителни разпоредби

Член 20

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати, които се подкрепят по линия на включените в програмата направления. Финансовите ресурси, отпуснати за програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

Член 21
Отмяна

Регламент (ЕС) № 1295/2013 се отменя, считано от 1 януари 2021 г.

Член 22
Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия — до тяхното приключване — съгласно Регламент (ЕС) № 1295/2013, който продължава да се прилага за съответните действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими за да се гарантира преходът между програмата и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 1295/2013.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 7, параграф 4, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 23
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.5. Срок на действие и финансово отражение
- 1.6. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.3. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на програма „Творческа Европа“ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1295/2013

1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)

Инвестиране в хората, социално сближаване и ценности, „Творческа Европа“ (култура и аудио-визуална дейност („МЕДИА“))

1.3. Предложението/инициативата е във връзка със:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие³¹

продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата.*

Новата програма „Творческа Европа“ (2021—2027 г.) ще позволи по-нататъшното използване и извеждането на преден план на потенциала за преодоляване на общи предизвикателства и за създаване на общи възможности, изградени по време на периода на действие на първото поколение (2014—2020 г.) на съвместна програма за секторите на културата и творчеството. Това се отнася по-специално за възможностите на общо, междусекторно направление, при което иновациите ще бъдат в центъра на вниманието. Запазването на добре установеното направление на програма „Творческа Европа“ ще спомогне за осигуряването на траен ангажимент и на видимост на подкрепата от ЕС.

1.4.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Междинната оценка на предходната програма показва, че нейните цели и приоритети са като цяло съгласувани и се допълват с тези на националните политики и програми, като по този начин се спазва принципът на

³¹ Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

субсидиарност. По-специално многостранното транснационално естество на програмата „Творческа Европа“ предлага нещо отличително, което рядко може да съответства на еквивалентно финансиране на национално равнище. Оценката показва също така, че програмата е насочена към основни предизвикателства за тези сектори, особено по отношение на достъпа до средства, разпокъсаността на пазара на културни произведения, както и цифровизацията и глобализацията. Беше установено също така, че програмата „Творческа Европа“ допринася за постигането на стратегическите приоритети на ЕС, като например целите на стратегията „Европа 2020“ относно заетостта, насърчавайки създаването на работни места и установяването на по-справедлив вътрешен пазар със засилена промишлена база и отраслови стратегии на равнище ЕС като цифровия единен пазар. В рамките на открита обществена консултация, съпровождаща междинния преглед, както и по-обхватна обществена консултация, проведена от януари до март 2018 г., беше потвърдено, че значително мнозинство от респондентите са съгласни, че програмата „Творческа Европа“ се е справила сравнително добре със съответните предизвикателства. Тези констатации бяха потвърдени от други външни експертни становища и обратна информация, събрана, *inter alia*, чрез отворения метод на координация, структурирания диалог със сектора и други форуми, като Европейския филмов форум.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post)

Трансграничното движение на произведенията, включително аудио-визуалните произведения;

Създаването на международни мрежи и трансгранични партньорства, които са основните и най-трайни структурни елементи на програмата „Творческа Европа“;

Транснационалните мрежи също увеличават способностите на културните дейатели и творците като цяло и особено на тези от тях, които осъществяват дейност в нишови области и в държавите членки, където тези способности са по-слабо развити;

Трансграничната мобилност на културните дейатели и творците в рамките на подход, насочен към даден проект или резултат, води до развиването на умения и ще укрепи капацитета на секторите;

Подкрепата за организациите, когато предприемат (изчислени) рискове, които им позволяват да се съсредоточат върху осъществяването на действия с европейско измерение;

Въздействието върху репутацията на бенефициерите по програмите, което увеличава потенциалния интерес на партньорите и на финансовите посредници и доверието, което проявяват към подпомаганите проекти. По отношение на този аспект, свързан с репутацията, беше отчетено също така, че той улеснява достъпа до допълнително финансиране;

Програмата е насочена до голяма степен върху обществото, тъй както чрез подпомагането на културното и езиковото многообразие, както и на художествената и творческата свобода, ЕС изпраща и получава смислени и подходящи послания към и от европейските граждани, като по този начин допринася за социалното благополучие в Европа;

Същевременно програмата „Творческа Европа“ оказва положително въздействие и върху икономиката на Съюза като цяло, като подпомага създаването,

популяризирането и движението на културни ценности и достъпа до услуги в сферата на културата, както и конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството в Европа. Докато схемите за подпомагане на филмовите продукции на национално равнище се фокусират основно върху реализацията на тези продукции, подкрепата от ЕС се включва с действия нагоре (обучение, развитие) и надолу по веригата (дистрибуция, промоция, показване), с изключение на съвместните телевизионни продукции, за да се гарантира, че европейските произведения се движат по-добре през граница, че те са видими и се развиват успешно по всички канали на разпространение, включително онлайн;

Подкрепата от ЕС съпътства свободното движение на аудио-визуални медийни услуги, които бяха укрепени с Директивата за аудио-визуалните медийни услуги, и по-специално видимостта на европейските произведения в каталозите за предлагане на видео услуги по заявка.

1.4.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Според средносрочната оценка и откритите обществени консултации основните пречки, които според респондентите биха могла да възпрепятстват текущите програми/фондове да постигнат техните цели, са „недостатъчен бюджет на програмите, за да се задоволи търсенето“; „недостатъчна подкрепа, предоставена на малките заинтересовани страни“; „липса на подкрепа за онези, които кандидатстват за първи път“, които се посочват като трите основни пречки.

Респондентите, които имат опит с една или повече от програмите на ЕС, са съгласни, че „използването на по-опростени заявления за кандидатстване“, „улесняването на изграждането на структурирана мрежа и партньорства“, „улесняването на финансирането за действия, извършвани хоризонтално в секторите на действие“, както и „по-добрата координация между различните програми/фондове“ са основните стъпки, които трябва да бъдат предприети, за да се опрости и намали административната тежест за бенефициерите.

От гледна точка на опростяването трябва да бъдат въведени следните елементи:

В програмата ще бъде интегрирана по-голяма гъвкавост, за да може работните програми да бъдат адаптирани за непредвидени обстоятелства или за новости в технологиите или общественото развитие, както и за да се поощрява изпълнението.

Необходими са по-голяма ефективност и ефикасност, включително засилено използване на рамкови споразумения за партньорство и предоставяне на безвъзмездни средства на каскаден принцип, за да се осигури финансова стабилност и да се улесни достъпът на по-малките участници на пазара. Допълнително ще се засилят учебният обмен, който вече се осъществява успешно по време на изпълнението на проектите, и разпространението на резултатите от него.

Бъдещите действия в музикалния сектор, както и схемата за превод ще включват критерии за възлагане според успеха на пазара и предишните резултати.

Ще бъдат разработени ефективни преходни разпоредби за улесняване на асоциирането към новата програма на трети държави, които преди това са били асоциирани към програма „Творческа Европа“ (2014—2020 г.).

Ще бъде въведена по-голяма яснота в насоките за програмата, а процесите и процедурите ще включват системно използване на електронни формуляри и електронни доклади и облекчени изисквания за докладване. Ще бъде въведен съгласуван набор от правила (единен правилник), като същевременно ще се остави възможност за диференцирани подходи, когато това е необходимо.

Съществени мерки за опростяване, като използването на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, вече са въведени успешно от други програми и може да бъдат въведени в новата програма „Творческа Европа“.

Сложността на правилата за финансиране на текущите програми, както и тяхната разнородност представляват пречка за кандидатите. Използването на една входна точка за участието на външни потребители в жизнения цикъл на безвъзмездните средства (т.е. портал за участници), включително цялостна система за управление на безвъзмездните средства, има важна роля за опростяването на достъпа до програмата.

1.4.4. Съгласуваност и евентуална синергия с други актове

Програмата ще бъде в съответствие и ще допълва други инструменти на Съюза, по-специално програмата „Еразъм+“, европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове), включително Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие, следващата рамкова програма за научни изследвания и иновации, както и инструментите за външно сътрудничество (ИСРМС, ИПП III и ОСТ). Въз основа на разпоредбата на Договора за интегриране в политиките и програмите на ЕС, както и на новия политически подход, основан на взаимодействие между секторите на културата, както е посочено в новата европейска програма за култура, програмата е насочена към разработването на синергии със следните области на политика: политиките в сферата на образованието и младежта, заетостта и социалната въпроси, сближаването и селските райони, програмата за единния пазар, стратегическата инфраструктура като „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“, програмите за научни изследвания, както и външната политика и политиката за сътрудничество за развитие.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

ограничен срок на действие

- в сила от [1.1.2021 г.] до [31.12.2027 г.]
- Финансово отражение от 2021 до 2027 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2021 до 2027 г. за бюджетните кредити за плащания и до периода след 2027 г. за плащания.

неограничен срок на действие

Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ, последван от функциониране с пълен капацитет.

1.6. Планирани методи на управление³²

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции.

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
 - международни организации и техните агенции (да се уточни);
 - ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
 - органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
 - публичноправни органи;
 - частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
 - органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
 - лица, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

[...]

[...]

³²

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

В правното основание е определен набор от показатели, които отчитат напредъка на програмата по отношение на постигането на общите цели. Информацията за тях ще бъде докладвана редовно.

До 31 декември 2024 г. ще бъде направена междинна оценка. До 31 декември 2029 г. трябва да бъде направена окончателна оценка.

Мониторингът ще се осъществява в съответствие с изискванията, договорени в Меморандума за разбирателство с ЕАСЕА.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

По-голямата част от действията по програмата вероятно ще продължат да се изпълняват от ЕАСЕА с оглед на ефективността на разходите. До момента сегашният начин на изпълнение също се доказва като ефективен, а понастоящем процентът на грешка е под 2 %, въз основа на предварителни резултати за текущата МФР. По-голямата част от финансирането ще се изпълнява по-специално посредством безвъзмездни средства. В обичайния случай тези безвъзмездни средства ще бъдат под формата на действителни разходи, но е възможно те да бъдат и под формата на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, или комбинация от тях.

Използването на таблици за единичните разходи и други опростени мерки ще намалят възможността за допускане на грешка в декларациите за направени разходи. Ще бъдат приложени няколко мерки за осигуряване на по-добър достъп, например за по-малките организации, и за опростяване на насоките и процедурите въз основа на Финансовия регламент (вж. по-горе). Направление „МЕДИА“ ще рационализира своя сравнително голям брой различни действия с цел по-добра насоченост.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Програма „Творческа Европа“ е изправена пред същите рискове като други програми на Комисията, насочени към по-малки бенефициери, които са от разнородно естество. По-специално много бенефициери не се повтарят или не разполагат с разгърнати административни структури.

По-голямата част от програма „Творческа Европа“ вероятно ще продължи да се изпълнява от ЕАСЕА. През 2018 г. одитът на службата за вътрешен одит на ЕАСЕА относно управлението на безвъзмездните средства — фаза I (от поканата за представяне на предложения до подписването на договорите), показва наличието на слабости на системата за вътрешен контрол, особено в рамките на компоненти III „Контролни дейности“ и IV „Информация и комуникация“. По специално е необходимо да бъде укрепена ролята на комисиите за оценка, както и управлението на външните експерти при отпускането на безвъзмездни средства.

В отговор на това Агенцията е създавала план за действие, насочен към преразглеждането на процедурите, насоките и образците. Той съдържа незабавни действия (напр. правилно документиране на процедурите и незабавни промени на процедурите, прилагани непосредствено за първите покани за представяне на предложения от 2018 г.) и други промени в начина на работа на ЕАСЕА, които трябва да се изпълнят до 2018 г. По специално бяха въведени адаптирани процедури относно оценката на поканите за представяне на предложения, чиито последствия от гледна точка на разходите за контрол все още предстои да бъдат оценени.

ЕАСЕА отговаря за плана за действие с подкрепата на отговорните генерални дирекции. Въпреки това надзорът на ЕАСЕА от отговорните дирекции беше засилен.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

След одита на ЕАСЕА, извършен от Службата за вътрешен одит през 2017-2018 г., бяха въведени адаптирани процедури относно оценката на поканите за представяне на предложения, чиито последствия от гледна точка на разходите за контрол все още предстои да бъдат оценени. Беше засилен мониторингът между отговорните генерални дирекции и ЕАСЕА, за да се даде възможност за засилен надзор от името на Комисията.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Стратегиите за борба с измамите както на ЕАСЕА (актуализирани през 2018 г.), така и на Комисията ще дадат възможност да се обърне внимание на риска от измами, основно чрез мерки за предотвратяване на нередности, които впоследствие се засилват, в случай че бъде установена измама.

Следните мерки ще продължат да се прилагат, както в отговорната дирекция, така и в ЕАСЕА: документален мониторинг, мисии за мониторинг в съответствие с определена стратегия за мониторинг, ясни изисквания за докладване в споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства с бенефициерите, провеждане на начални срещи с нови бенефициери, възможност за спиране на безвъзмездните средства, в случай че не бъдат постигнати резултати или че не се спазват някои условия за финансиране като тези, които са свързани с комуникацията.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Функция от многогодишната финансова рамка и предложени нови разходни бюджетни редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Функция 2 „Сближаване и ценности“ Дял 07 „Инвестиране в хората, социалното сближаване и ценностите“ Глава 05 „Творческа Европа“	Многогод./ едногод ³³ .	от държави от ЕАСТ ³⁴	от държави кандидатки ³⁵	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
2	07 01 04 XX — Административни разходи — „Творческа Европа“	Едногод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
2	07 05 01 – „КУЛТУРА“	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
2	07 05 02 – „МЕДИА“	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
2	07 05 03 – „МЕЖДУСЕКТОРНО НАПРАВЛЕНИЕ“	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ

3.2. Индикативно разпределение в рамките „Междусекторното направление“ за финансовия период 2021—2027 г.

А) Междусекторно транснационално сътрудничество в областта на политиката, насърчаване на запознатостта с програмата и осигуряване на подкрепа за прехвърляемостта на резултатите: 5 милиона евро

Б) Насърчаване на новаторските подходи в секторите на културата и творчеството към създаването на съдържание, достъпа, разпространението и популяризирането: 52 милиона евро

В) Насърчаване на хоризонталните дейности, обхващащи няколко сектора и имащи за цел коригирането на структурните промени, пред които е изправен медийният сектор, включително постигане на по-голяма свобода, разнообразие и плурализъм на медийната среда, повишаване на качеството на журналистиката и медийната грамотност: 61 милиона евро

Г) Създаване и подкрепа на бюрата на програмата с цел предоставяне на информация за нея и популяризиране в съответните държави и стимулиране на трансграничното сътрудничество в рамките на секторите на културата и творчеството: 42 милиона евро

³³ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

³⁴ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³⁵ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.3. Очаквано отражение върху разходите

3.3.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка			2		Сближаване и ценности						
			2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи ³⁶	Поети задължения	(1)									
	Плащания	(2)									
07 05 01 – „КУЛТУРА“	Поети задължения	(1)	75,862	77,382	78,929	80,505	82,120	83,756	84,947		563,500
	Плащания	(2)	40,558	54,101	68,138	72,858	75,386	77,563	79,217	95,678	563,500
07 05 02 – „МЕДИА“	Поети задължения	(1)	134,221	136,912	139,640	142,439	145,287	148,188	150,313		997,000
	Плащания	(2)	70,740	94,534	119,185	127,480	131,902	135,723	138,639	178,798	997,000
07 05 03 – „МЕЖДУСЕКТОРНО НАПРАВЛЕНИЕ“	Поети задължения	(1)	21,539	21,970	22,409	22,857	23,314	23,781	24,131		160,000
	Плащания	(2)	12,730	16,457	20,319	21,642	22,365	22,997	23,487	20,003	160,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за програмата	Поети задължения = Плащания	(3)									
07 01 04 XX — Административна подкрепа за „Творческа Европа“	Поети задължения = Плащания	(3)	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621		129,500
ОБЩО бюджетни кредити за	Поети задължения	=1+3	249,042	254,023	259,103	264,286	269,571	274,963	279,012		1 850,000

³⁶

Общата сума не съвпада напълно поради закръгляването

финансовия пакет на програмата ³⁷	Плащания	=2+3	141,448	182,852	225,767	240,465	248,504	255,522	260,963	294,479	1 850,000
--	----------	------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
---	---	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към финансовата обосновка](#)), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси ³⁸		14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745		113,627
Други административни разходи		0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888		6,213
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = общо плащания)	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633		119,840

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	264,231	270,512	276,736	281,919	287,204	292,596	296,645		1 969,840
	Плащания	156,637	199,341	243,4	258,098	266,137	273,155	278,596	294,479	1 969,840

³⁷ Програмата би могла да бъде (частично) делегира на изпълнителна агенция в зависимост от резултата от анализа на разходите и ползите и свързаните с това решения, които трябва да бъдат взети.

³⁸ Прогнози за персонала въз основа на броя на служителите на Комисията през 2018 г. (с изключение на Изпълнителната агенция) при прогресивно увеличение. Размерът се базира на средните разходи при годишно увеличение, считано от 2019 г., с 2 % за индексацията и с 1,5 % за въздействието от професионалното развитие (длъжностни лица+срочно наети служители). Не включва прогнозния брой на служителите, които ще бъдат необходими за децентрализирани органи, нито допълнителни служители, получаващи заплащане от вноските на бъдещите асоциирани държави.

3.3.2. Резюме на очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745	113,627
Други административни разходи	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	6,213
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633	119,840

Извън ФУНКЦИЯ 7³⁹ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи от административно естество	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500

ОБЩО	32,609	34,249	35,758	36,118	36,483	36,872	37,254	249,340
-------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

³⁹

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или действия на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.3.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
Централа и представителства на Комисията	93	101	109	109	109	109	109
Делегации							
Научни изследвания							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА, МЕД⁴⁰							
Функция 7							
Финансирани от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	- в централата	13	15	15	15	15	15
	- в делегациите						
Финансирани от финансовия пакет на програмата ⁴¹	- в централата						
	- в делегациите						
Научни изследвания							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	106	116	124	124	124	124	124

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на действието и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

⁴⁰ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁴¹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.3.3. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Да се посочи съфинансиращият орган	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.

3.4. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
- върху собствените ресурси
 - върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата ⁴²						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[...]

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[...]

⁴² Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.